

Länsstyrelsen
Kronoberg

Beslut om skydds jakt efter lodjur

Information om dokumentet

Detta är en digitalt tillgänglighetsanpassad webbversion av beslut som är daterat den 31 januari 2025. Det godkända originaldokumentet finns arkiverat i vårt digitala ärendesystem och har diarienummer 637-2025.

Avsändare är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Beslut

Länsstyrelsen i Kronobergs län beslutar att bevilja skydds jakt efter ett (1) lodjur inom vilthägn G069 i Tingsryds kommun.

Länsstyrelsen avslår den del av ansökan som omfattar skydds jakt efter ytterligare ett lodjur. Länsstyrelsen avslår även ansökan i den del som avser skydds jakt utanför vilthägn G069.

För skydds jakten gäller de villkor som följer nedan.

Beslutet gäller utan hinder av att det överklagas.

Villkor

När och hur får skydds jakten bedrivas

1. Skydds jakten får bedrivas från och med beslutsdatum till och med 2025-03-31.
2. Skydds jakten får bedrivas under hela dygnet.
3. Skydds jakten får enbart ske inom sökandens vilthägn för dovhjort, G069. Jakten får påbörjas när ett ensamt lodjur tagit sig in i hägnet. Lodjuret behöver inte aktivt angripa hjort för att få skjutas och skrämselfåglar behöver inte tillämpas innan verkanseld.

4. Avlivas ett lodjur upphör omedelbart tillstånd till skydds jakt enligt detta beslut.
5. Alla typer av synlig belysning får användas för att underlätta skyddsjakten.
6. I 6, 11, 14 och 16 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) framgår vilka vapen som är tillåtna vid jakt efter lodjur. Enbart dessa är tillåtna enligt detta beslut.
7. Motordrivet fordon får användas vid passutställning och genskjutning av lodjur. Undantaget ger inte rätt förfölja lodjur från motorfordon, dock får skott avlossas av skytt i direkt anslutning till att motorn slagits av. Undantaget att motordrivet fordon får användas vid skyddsjakten gäller endast för körning på vägar/skogsbilvägar. Motordrivet fordon har samma betydelse som i 2 § lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner.
8. Rovdjursspårande hund får användas vid skyddsjakten. Högst två lösspringande hundar som förföljer lodjuret får användas samtidigt. Om ett lodjur fällts ska hundförare stanna kvar till Länsstyrelsen besiktat lodjuret. Pejl-data för jakten ska kunna uppvisas på begäran.

Uppföljning av skyddsjakten

9. Om djuret påskjutits ansvarar skytt och sökanden för att eftersök genomförs med hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt. Den som påskjutit ett djur ska redovisa för länsstyrelsens besiktningsperson hur platsundersökning och eventuellt eftersök genomförts.
 - a. Påskjutning definieras enligt följande: skott har avlossats mot och med avsikt att fälla ett djur och det har inte konstaterats att djuret har fällts.
10. Jaktledaren ska omedelbart och senast inom en timme från det att ett lodjur fällts eller påskjutits anmäla detta till länsstyrelsen.
11. Vid anmälan om fällt eller påskjutet djur ska följande uppgifter anges:
 - a. Jaktledarens namn och telefonnummer,

- b. Tidpunkt för att djuret fällts eller påskjutits, och
 - c. Koordinater för den plats där djuret fällts eller påskjutits.
12. Fällt lodjur besiktigas av länsstyrelsens besiktningspersonal. Besiktningen dokumenteras på blankett R3 Påskjutet rovdjur – platsundersökning och eftersök. Flådd helkropp samt referensprov i form av hudbit omhändertas av länsstyrelsen och skickas till Statens veterinärmedicinska anstalt. Skinn och kranium chipmärks av länsstyrelsen. Dessa tillfaller därefter jakträttshavaren om så önskas. Jakträttshavaren ska erhålla kopia av besiktningsprotokollet.
 13. Varje jakttagare har själv skyldighet att hålla sig informerad om vilka villkor som gäller för skyddsjakten.
 14. Länsstyrelsen äger rätt att omedelbart avlysa jakten och häva detta beslut om omständigheter, som inte kan förutses inför detta beslut, uppkommer.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen besiktade den 29 januari 2025 två döda dovhjortar i ditt 10 hektar stora vilthägn i Tingsryds kommun. Vilthägnen har beteckningen G069. Besiktningspersonalen konstaterade att båda hjortarna dödades av lodjur vid två olika tillfällen. Utöver detta uppgav du att ytterligare fyra hjortar försvunnit från hägnen under de senaste månaderna. En av dessa har du återfunnit kadavret av, undersökt själv, och dokumenterat skadorna med kamera. Länsstyrelsens besiktningsman bedömde av fotona att skadorna tydligt överensstämmer med typiska skador orsakade av lodjur även för det djuret.

Den 29 januari 2025 ansökte du om tillstånd till skydds jakt efter lodjur inom Tingsryds kommun.

Du uppger att redan uppkomna skador är orsakade av ett (1) lodjur, att de uppgår i värde till ca 25 000 kr och att skadan kan nå ett värde av ca 300 000 kr om angreppen fortgår.

I ansökan uppger du att du vill bedriva skydds jakt från och med 2025-01-30 till och med 2025-04-01 på två (2) lodjur. Vidare vill du bedriva jakt nattetid till det att angreppen upphör.

Vilthägnet är uppfört med 220 cm högt stängsel och länsstyrelsens besiktningsman konstaterade att det är i gott skick utan uppenbara svackor i stängslet eller håligheter. De områden där det går stenmur i närheten har efter länsstyrelsens påtalan kompletterats med extra högt stängsel för att nå en effektiv höjd på 220 cm även där, detta i samband med slutbesiktning av vilthägnet. Var lodjuret tagit sig in har inte gått att påvisa trots att du satt upp ett antal viltkameror i försök att övervaka vilthägnets gränser.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen gör en samlad bedömning om skyddsjakt i varje enskilt fall. Bedömningen tar hänsyn till omfattningen av skador och olägenheter, under vilken tidsperiod dessa skett, om skadeförebyggande åtgärder vidtagits, samt möjligheten till förebyggande åtgärder och annan lämplig lösning än skyddsjakt. Länsstyrelsen beaktar även lodjursstammens utveckling i landet som helhet och i länet. För att skyddsjakt ska kunna beviljas måste risk för allvarlig skada föreligga och ingen annan lämplig lösning än skyddsjakt ska finnas. Skyddsjakten får heller inte äventyra artens bevarandestatus nationellt eller regionalt.

Länsstyrelsen bedömer i detta fall att skyddsjakten är motiverad. Det utgör hög risk för ytterligare allvarlig skada, inga andra lämpliga kortsiktiga förebyggande åtgärder är att tillgå och bevarandestatus äventyras inte. En starkt begränsad skyddsjakt kan därför beviljas. Med hänsyn till omständigheterna i ärendet bedömer länsstyrelsen att beslutet ska gälla även om det överklagas.

Förutsättningar för skyddsjakt

Bestämmelserna gällande skyddsjakt i den svenska lagstiftningen har sin grund i Rådets direktiv 92/43/EEG från den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet). Beslutande myndigheter ska, i fråga om arter som är skyddade enligt direktivet, tolka den svenska lagstiftningen i linje med detta direktiv. Lodjur har ett strikt skydd enligt EU:s livsmiljödirektiv.

EU-kommissionen har i sin vägledning anfört att strängheten hos något av villkoren ökar med graden av ett undantags påverkan på en art/population (se Vägledning om strikt skydd för djurarter av intresse för gemenskapen i enlighet med rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer, slutlig version februari 2007). Det innebär således att ju större negativ påverkan ett beslut om

skydds jakt har på populationen av den aktuella arten desto högre krav bör ställas på de förutsättningar som ska vara uppfyllda enligt 23 a § jaktförordningen. Samtidigt bör en mindre strikt bedömning kunna göras i de fall jakten har liten eller ingen effekt på populationen.

För att skydds jakt ska kunna medges krävs att förutsättningarna i 23 a § jaktförordningen (1987:905) är uppfyllda. Skydds jakt får enligt bestämmelsen medges bland annat för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom. För att skydds jakt ska medges krävs även att det inte finns någon annan lämplig lösning och att det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Ingen annan lämplig lösning

Länsstyrelsen bedömer att det i aktuellt fall inte finns någon annan lämplig lösning än skydds jakt för att undvika ytterligare skador på dovhjort i vilthägnat på kort sikt. Lodjur är väldigt svåra att helt stängs ut. Då stängslet är 220 cm högt och saknar fasta överliggare (vågräta stolpar i toppen som kan användas till att hoppa upp på) är den enda ytterligare förebyggande åtgärden som är lämplig att upprätta en extra el-tråd ca 20 cm ovanför stängslet. Länsstyrelsen anser att detta är en lämplig lösning som krävs för att förebygga ytterligare skador på lång sikt. Detta arbete bör utföras under denna betessäsong och eventuella framtida ansökningar gällande skydds jakt är avhängiga av att så sker.

Påverkan på gynnsam bevarandestatus

Lodjuret i Sverige har sedan tidigare nationellt bedömts ha en gynnsam bevarandestatus. Den senaste inventeringen under 2023–2024 visade att det finns cirka 1 270 lodjur i Sverige. Populationen ligger över 870 lodjur vilket är ett kriterium för gynnsam bevarandestatus i Sverige.

Naturvårdsverket beslutade den 29 april 2024 (NV-02105-23) om miniminivå för lodjur i respektive förvaltningsområde och län. Det södra förvaltningsområdet ska som lägst ha 191 lodjur och minst 33 av dessa djur ska leva inom Kronobergs län. Tidigare miniminivå inom det södra rovdjursförvaltningsområdet var minst 148 lodjur, och för länet minst 22 lodjur. Resultatet från den senaste inventeringssäsongen 2023/2024 visade på 49,2 lodjursföreningar inom det södra rovdjursförvaltningsområdet, vilket motsvarar ca 270

lodjur beräknat med omräkningsfaktorn 5,48. Resultatet för Kronobergs län den senaste inventeringsåsongen var 6,5 föryngringar, vilket motsvarar ca 36 lodjur. Lodjursstammens utvecklingstrend har varit stigande i länet de senaste åren med en topp under 2022/2023 på över 12 föryngringar. Minskningen i föryngringar under den senaste inventeringen förefaller vara en tillfällig svacka och årets inventering visar hittills på ca 10 föryngringar. Utöver föryngringar (honor med unge eller ungar) finns även ensamma lodjur i hela länet, till exempel hanar som normalt inte rör sig tillsammans med honor mer än under brunstperioden.

Sammantaget utifrån populationsstorlek på nationell respektive regional och lokal nivå, bedöms inte skyddsjakten försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för lodjur.

Förhindra allvarlig skada

I bedömningen av om skydds jakt i detta fall är en effektiv åtgärd för att förhindra allvarlig skada, utgår länsstyrelsen från Naturvårdsverkets riktlinjer för beslut om skydds jakt på stora rovdjur (Rapport 7152, uppdaterade i maj 2024). De uppdaterade riktlinjerna ska bidra till att förebygga allvarlig skada. Riktlinjerna för skydds jakt efter olika typer av angrepp utgår därför från sannolikheten för att ett nytt angrepp kan ske.

Enligt Naturvårdsverkets riktlinjer kan sannolikheten för ytterligare angrepp i ett område vara stor utifrån de skador som skett inom en tidsperiod av 10 dagar. Risk för fortsatt allvarlig skada anses, enligt riktlinjerna, trolig efter två eller fler angrepp av lodjur inom ett område motsvarande storleken på ett genomsnittligt hemområde och inom en 12-ånadersperiod. Länsstyrelsens bedömning är att det föreligger hög risk för allvarlig skada med tanke på skadornas natur. Skydds jakten syftar till att riktas mot en ensam individ innanför vilthägnets stängsel för att så långt som möjligt säkerställa att enbart skadegörande individ avlivas. Länsstyrelsen bedömer därför att det är goda förutsättningar att förhindra ytterligare skador.

Samlad bedömning

Länsstyrelsen bedömer att ytterligare skador på dovhjort i vilthägnets sannolikt kommer att inträffa. Eftersom skadorna har uppstått inom ett mycket begränsat område och under kort tid finns det anledning att tro att det kan röra sig om en och samma individ som orsakat skadorna. Skydds jakten inriktas därför mot att enbart

avliva en skadegörande individ inom ett starkt avgränsat område, dvs. inom vilthägn G069. Detta bedöms ge goda förutsättningar att förhindra ytterligare skador. Länsstyrelsen anser att det i aktuellt fall inte finns någon annan lämplig lösning än skydds jakt för att på kort sikt undvika ytterligare angrepp. Skyddsjakten kommer inte försvåra upprätthållandet av lodjurets gynnsamma bevarandestatus, varken på nationell, regional eller lokal nivå.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 24 a § första stycket jaktförordningen (1987:905) får Naturvårdsverket överlämna till länsstyrelsen att besluta om skydds jakt efter bland annat lo med stöd av 23 b § samma förordning.

Naturvårdsverket har genom beslut den 14 april 2023, ärendenummer NV-01088-23, överlämnat rätten att fatta beslut om skydds jakt på lodjur till bland annat Länsstyrelsen i Kronobergs län under perioden 1 juli 2023 – 30 juni 2026. Som villkor för överlämnandet anges bland annat att länsstyrelsen samma dag som beslut om skydds jakt fattas ska skickas till Naturvårdsverket, länsstyrelsen ska redovisa beslutet i Naturvårdsverkets fil för jaktbeslut, länsstyrelsen ska inom 48 timmar efter att ett djur fällts under skydds jakt eller då jakttiden löpt ut, redovisa utfallet av jakten till Naturvårdsverket samt att länsstyrelsen ska registrera det fällda djuret i databasen Rovbase så snart som möjligt efter det att fälld djur besiktigats.

I 23 a § första stycket jaktförordningen står bland annat att om det inte finns någon annan lämplig lösning och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om skydds jakt meddelas:

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

I 23 b § första stycket jaktförordningen anges att om det finns förutsättningar enligt 23 a § får Naturvårdsverket efter ansökan av den som riskerar att drabbas av skada eller på eget initiativ besluta om skydds jakt efter björn, varg, järv, lo, säl eller örn. Om det finns en stor sannolikhet för att allvarlig skada kommer att uppstå, får beslut om skydds jakt fattas även om någon skada inte har inträffat.

Varg, lodjur och flera andra arter är strikt skyddade enligt art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter). Undantag från det strikta skyddet kan endast medges av skäl som finns i 23 a respektive 23 b §§ jaktförordningen.

Reglering av skydds jakten

Enligt 9 § första stycket 3 jaktförordningen gäller för jakt med skjutvapen på lodjur att lodjur får jagas bara från och med en timme före solens uppgång till och med en timme efter solens nedgång. Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som smyg- eller vaktjakt.

Länsstyrelsen får i enskilda fall besluta om undantag från första stycket. Om flera län är berörda prövas frågan av länsstyrelsen i det län där huvuddelen av marken är belägen (9 § andra stycket jaktförordningen). Om tillstånd till jakt ges enligt 23 b § prövas dock frågan om undantag från första stycket av den myndighet som beslutar om jakten (tredje stycket). Länsstyrelsen får meddela föreskrifter om undantag från första stycket (fjärde stycket).

I 9 b § första stycket jaktförordningen anges bland annat att det i ett beslut om skydds jakt ska anges

1. vilka arter som berörs och antalet djur som får fällas,
2. vilka medel och metoder som får användas,
3. vilken tid och vilket område som avses,
4. de villkor som i övrigt behövs för att så långt som möjligt undvika skador eller olägenheter av betydelse för den berörda artens bestånd, och
5. den kontroll som kommer att ske.

Enligt 15 a § första stycket jaktförordningen får bland annat länsstyrelsen i det enskilda fallet besluta om undantag från förbudet

att vid jakt använda belysning utöver vad som är tillåtet enligt 14 §, om det är fråga om skyddsjakt.

Enligt 21 § jaktförordningen framgår bland annat att länsstyrelsen får besluta om undantag från förbudet att jaga från motordrivna fortskaffningsmedel (31 § jaktlagen (1987:259)).

Enligt 24 d § andra stycket jaktförordningen får länsstyrelsen i ett beslut om jakt enligt 23 b bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur. Om inte myndigheten beslutat något annat får djuret behållas av jakträttshavaren.

Enligt 59 § jaktförordningen får länsstyrelsen förordna att beslut enligt den förordningen ska gälla utan hinder av att det har överklagats.

Information

Skyddsjakt med stöd av detta tillstånd får inte bedrivas i detaljplanerat område utan skottlossningstillstånd utfärdat av Polismyndigheten.

Jakt som inte följer dessa villkor sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott återfinns i 43 och 44 §§ samma lag.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon 010-223 70 00 eller via e-post kronoberg@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 637-2025 i ämnesraden för e-post.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Malin Almqvist med naturskyddshandläggare Magnus Lundmark som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Maria Levin, enhetschef Maria Unell och länsjurist Anders Pyrell medverkat.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Sändlista

Sökande

Polismyndigheten, Region Syd

Naturvårdsverket

Viltskadecenter

Viltförvaltningsdelegationen i Kronobergs län

Länsstyrelser inom det södra rovdjursförvaltningsområdet

Tingsryds kommun

Nyhetsbyrån Sirén

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen i Kronobergs län antingen via e-post; kronoberg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen i Kronobergs län, 351 86 Växjö.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.

Hur du vill att beslutet ska ändras.

Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, kronoberg@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 70 00. Ange diarienummer 637-2025.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post kronoberg@lansstyrelsen.se, postadress
Länsstyrelsen i Kronobergs län, 351 86 Växjö, eller ring vår växel 010-
223 70 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/kronoberg.